H. P. BLAVATSKY

Practisch Occultisme

Twee verhandelingen

UITGEVERIJ DER
THEOSOFISCHE VERENIGING
AMSTERDAM

PRAKTISCH OCCULTISME

PRAKTISCH OCCULTISME

TWEE VERHANDELINGEN

DOOR

H. P. BLAVATSKY

UITGEVERIJ DER THEOSOFISCHE VERENIGING
AMSTERDAM

Oorspronkelijke titel:
First steps in Occultism
Opnieuw in het Nederlands vertaald
door Helma Kool

DERDE DRUK

VOORWOORD

DEZE artikelen zijn van zo grote waarde, voor allen die zich wensen voor te bereiden voor het Leerlingschap, dat ik ze gaarne uit „Lucifer" liet overdrukken, ten einde ze binnen het bereik van alle bestudeerders te brengen.

ANNIE BESANT.

INLEIDING

Bovenstaand voorwoord troffen wij aan in de Nederlandse uitgave van 1909, „Eerste schreden in het Occultisme" genaamd. Hoewel de Adyar-editie van 1948 — waarop deze nieuwe, herziene en gemoderniseerde vertaling berust — dit voorwoord niet opnam, laten wij het hier wel vooraf gaan: is het Leerlingschap in de huidige tijd niet actueler dan ooit tevoren?
Een aanzienlijk fragment van de oorspronkelijke tekst werd in de vroegere Nederlandse uitgave weggelaten. Het ging om een voor de meeste westerlingen moeilijk te savoureren occulte stelling — Maar juist zoiets noopt tot dieper na-

denken en in geen geval menen wij de betreffende passages te mogen overslaan. Laat hij, die zich niet kan richten naar de occulte standaard (vrijwel niemand slaagt daarin), zulks erkennen; maar laten wij nimmer verwachten, dat die standaard zich ooit naar ons zal voegen. De berg komt zeer zeker naar Mohammed, maar deze moet eerst op weg gegaan zijn naar de berg, *als een Mohammed* ....
Al mogen enkelen der door H.P.B. genoemde regelen van het Occultisme nauwelijks opvolgbaar schijnen in een verwrongen wereld als die van vandaag, toch kan men trachten in het diepere beginsel, dat er aan ten grondslag ligt, door te dringen en het zo allengs in het leven in te weven. *Ieder* kan beginnen zich te oefenen. Klaarheid van visie en wakkerheid in handeling zullen daarvan het gevolg zijn.

Zomer 1952 H.K.

Wat gezegd werd bij de tweede druk geldt nu nog even sterk, of misschien zelfs nog meer. Maar, zoals H. P. Blavatsky ergens zegt: De allereerst nodige eigenschap is een onwankelbaar geloof in eigen krachten en aan de Godheid in zichzelf.

N. v. d. S.

Voorjaar 1973

I

PRAKTISCH OCCULTISME

BELANGRIJK VOOR BESTUDEERDERS

ER ZIJN VELEN, die praktisch onderricht wensen in het occultisme. Derhalve wordt het noodzakelijk eens voor al vast te stellen:

a) het inwezenlijke verschil tussen theoretisch en praktisch occultisme; of wat in het algemeen bekend is als Theosofie enerzijds en Occulte Wetenschap anderzijds [1], en

b) de aard der moeilijkheden, welke de studie van laatstgenoemde met zich brengt.

Het is gemakkelijk, een Theosoof te worden. Elk mens van gemiddelde verstande-

[1] Theoretisch occultisme wordt hier over één kam geschoren met Theosofie, en praktisch occultisme met de occulte wetenschappen, hetgeen wat verwarrend lijkt. Veeleer zou men geneigd zijn, ware theosofen met praktische occultisten te vergelijken, terwijl men dan bij theoretici aan de bestudeerders der occulte wetenschappen zou denken. Is dit een „slip of the pen" van H.P.B.? Het verderop door haar geschrevene versterkt ons in die veronderstelling. — Vert.

lijke vermogens, en met een neiging tot het bovenzinnelijke; ieder die rein en onzelfzuchtig leeft en meer vreugde vindt in het helpen van zijn naaste dan in het zelf hulp ontvangen; iemand die steeds klaar staat zijn eigen genoegens ter wille van andere mensen op te offeren, en die Waarheid, Goedheid en Wijsheid om huns zelfs wil lief heeft, niet om de voordelen die zij kunnen schenken — is een Theosoof.

Maar iets heel anders is het, zich op het pad te plaatsen, dat leidt tot de kennis van datgene wat goed is om te doen, tot het juiste onderscheid tussen goed en kwaad; een pad dat de mens ook voert tot dat vermogen, waardoor hij het goede dat hij wenst kan doen, dikwijls schijnbaar zonder zelfs een vinger te verroeren.

Bovendien is er een belangrijk feit, waarmee de bestudeerder op de hoogte gebracht moet worden. Namelijk met de ontzaglijke, bijna grenzeloze verantwoordelijkheid welke de leraar op zich neemt ter wille van de leerling. Van de Goeroe's van het Oosten, die openlijk of in het geheim onderrichten, tot de weinige Kabalisten in westerse landen, die het ondernemen de beginselen der Gewijde Wetenschap aan hun leerlingen mede te delen — terwijl die westerse hiërofanten vaak zelf onwetend zijn van het gevaar dat zij lopen — staan al die „leraren" onder dezelfde onwrikbare wet. Vanaf het ogenblik dat zij *werkelijk* beginnen te onderwijzen, vanaf het moment dat zij hun leerlingen *enig* vermogen verlenen — hetzij psychisch, mentaal of physiek —, nemen zij zelf *alle* zonden van die leerling, in verband met de Occulte Wetenschappen, op zich, zowel de zonden begaan door het bedrijven als door het nalaten van iets, tot het ogenblik waarop inwijding de leerling tot Meester maakt en hij op zijn beurt verantwoordelijk wordt. Er is een eigenaardige en mystieke godsdienstige wet, die zeer geëerbiedigd en streng opgevolgd wordt in de Griekse Kerk, half vergeten is in de Rooms Katholieke, en geheel en al verloren gegaan is in de Protestantse Kerk. Hij dateert uit de vroegste dagen van het Christendom en is geworteld in de zojuist vermelde wet, waarvan hij het symbool en de uitdrukking was. Dit is het dogma van de absolute heiligheid van de betrekking tussen degenen die peet-oom en peet-tante zijn voor eenzelfde kind [2].

[2] Het verband, dat op deze wijze is gevormd, wordt door de Griekse Kerk, als zo heilig beschouwd, dat een huwelijk tussen peet-ouders van hetzelfde kind voor de

Deze nemen stilzwijgend alle zonden op zich van het pasgedoopte kind — (gezalfd evenals bij inwijding, inderdaad een mysterie!) — tot de dag waarop het kind een verantwoordelijk schepsel wordt, dat goed en kwaad kent. Derhalve is het duidelijk, waarom de „Leraren" zo terughoudend zijn, en waarom van de „Chela's" geëist wordt dat zij zeven jaar op proef zullen dienen, om hun geschiktheid te bewijzen en de eigenschappen te ontwikkelen welke nodig zijn voor de veiligheid van Meester en leerling beide.

Occultisme is geen magie. Het is *vergelijkenderwijs* gemakkelijk, het kunstje te leren van toverspreuken en de methoden om de ijlere, maar toch nog stoffelijke krachten der physieke natuur te gebruiken; de vermogens van de dierlijke ziel in de mens worden spoedig opgewekt; de krachten die zijn liefde, zijn haat, zijn hartstocht in werking kunnen brengen, worden geredelijk ontwikkeld. Maar dit is Zwarte Magie — *toverij*. Want het is het motief, *en het motief alleen*, dat de een of andere machtsuitoefening tot

ergste soort van bloedschande wordt aangezien, voor onwettig gehouden wordt en door de wet ontbonden: en dit absolute verbod strekt zich zelfs uit tot de kinderen van de ene peet ten opzichte van die van de andere.

zwarte, boosaardige, of witte, weldadige magie maakt. Het is onmogelijk *geestelijke* krachten aan te wenden, indien de geringste zweem van zelfzucht in de toepasser achter blijft. Want tenzij de bedoeling volkomen vrij van bij-oogmerken is, zal het geestelijke in het psychische verkeren, op het astrale gebied werken; en dan kunnen er noodlottige resultaten door worden teweeggebracht. De vermogens en krachten van de dierlijke aard kunnen evengoed door de zelfzuchtigen en wraakgierigen worden benut als door de onzelfzuchtigen en alles vergevenden; maar de vermogens en krachten des geestes lenen zich slechts aan hen die volmaakt rein van hart zijn — en dit is GODDELIJKE MAGIE.

Wat zijn nu de voorwaarden, vereist om een bestudeerder van de „Divina Sapientia" [1] te worden? Want laat men goed weten, dat zodanige instructie onmogelijk kan worden gegeven, tenzij men zich aan die bepaalde voorwaarden heeft onderworpen, en men zich gedurende de jaren van studie strikt daaraan heeft gehouden. Dit is een *sine qua non*. Geen mens kan zwemmen tenzij hij in diep water gaat. Geen vo-

[1] Goddelijke Wijsheid.

gel kan vliegen tenzij zijn vleugels volgroeid zijn, en hij ruimte voor zich heeft en de moed bezit om zich aan de lucht toe te vertrouwen. De mens die een tweesnijdend zwaard wil hanteren, moet volleerd meester zijn op het stompe wapen, indien hij niet zichzelf of — wat erger is — anderen letsel zal toebrengen bij de eerste poging.

Om bij benadering een idee te geven van de voorwaarden waaronder alleen de studie van de Goddelijke Wijsheid veilig kan worden voortgezet, d.w.z. zonder het risico dat de goddelijke magie voor zwarte plaats zal maken, volgt hier een bladzijde uit de „persoonlijke voorschriften", waarmede elke leraar in het Oosten is toegerust. Deze weinige zinsneden zijn gekozen uit een groot aantal en de verklaring staat tussen haakjes.

1. De plaats die gekozen wordt tot het ontvangen van lering, moet een zodanige plek zijn, dat de geest niet wordt afgeleid, en gevuld met „invloed-opwekkende" (magnetische) voorwerpen. Onder meer moeten daar de vijf gewijde kleuren, in een cirkel gerangschikt, aanwezig zijn. De plaats moet vrij zijn van alle kwaadaardige invloeden die in de lucht hangen.

(De plaats moet afgezonderd gehouden worden, en voor geen ander doel gebruikt. De vijf „gewijde kleuren" zijn de prismatische tinten op een bepaalde wijze gerangschikt. Met „boosaardige invloeden" worden alle storingen bedoeld die door strijd, ruzies, kwalijke gevoelens enz. veroorzaakt worden, want deze drukken zich, naar men zegt, onmiddellijk af op het astrale licht, d.w.z. in de atmosfeer van de plaats, en hangen (daar) „in de lucht". Het lijkt gemakkelijk genoeg, aan deze eerste voorwaarde te voldoen, maar toch is hij — bij nadere beschouwing — een van de moeilijkste om te vervullen).

2. Voordat de leerling zal worden veroorloofd om „van aangezicht tot aangezicht" te studeren, moet hij voorbereidende kennis opdoen in een uitgelezen gezelschap van andere leken-*Oepasaka* (discipelen), wier aantal oneven moet zijn.

„Van aangezicht tot aangezicht" duidt in dit geval op studie onafhankelijk of afgezonderd van anderen, wanneer de discipel zijn instructie ontvangt „van aangezicht tot aangezicht", hetzij met zichzelf (zijn hoger, goddelijk Zelf) of — met zijn Goeroe. Het is slechts dan, dat ieder de *hem toekomende* inlichtingen ontvangt, al naar het gebruik dat hij van zijn weten heeft gemaakt. Dit kan alleen tegen het eind van de leercyclus gebeuren).

3. Voordat gij (de leraar) aan uw *Lanoe* (discipel) de goede (heilige) woorden van LAMRIN zult meedelen, of hem zult toestaan zich „gereed te maken" voor *Doebjed*,

moet ge zorg dragen dat zijn denkvermogen door en door gelouterd is en in vrede met allen, in het bizonder *met zijn andere Zelven*. Anders zullen de woorden van Wijsheid en van de goede Wet verspild worden en meegevoerd door de wind.

(„Lamrin" is een werk in twee delen, dat praktische instructies bevat, door Tsong-kha-pa; het ene deel voor kerkelijke en exoterische doeleinden, het andere voor esoterisch gebruik. „Zich gereed maken" voor *Doebjed* wil zeggen, de werktuigen voor het zienerschap, zoals spiegels en kristallen, klaar te maken. De „andere Zelven" doelt op de mede-studerenden. Tenzij de grootste harmonie heerst onder de leerlingen, is *geen* welslagen mogelijk. De leraar kiest de leerlingen uit, overeenkomstig hun magnetische en electrische aard, waarbij hij uiterst zorgvuldig de positieve en negatieve elementen tezamen brengt en aanpast).

4. Terwijl zij studeren, moeten de *Oepasaka* er voor zorgen, dat zij verenigd zijn als de vingers aan één hand. Gij moet goed op hun denkvermogen indrukken, dat wat de een kwetst ook de anderen behoort te kwetsen; en indien verheuging in de een geen weerklank vindt in het gemoed der anderen, zo zijn de vereiste voorwaarden afwezig, en is het nutteloos om voort te gaan.

(Dit kan nauwelijks gebeuren, indien de tevoren gedane keuze in overeenstemming was met de magnetische vereisten. Het is bekend, dat Chela's, die in andere opzichten veelbelovend waren en geschikt om waarheid te ontvangen, jarenlang moesten wachten wegens hun humeurigheid en omdat zij zich niet in staat achtten zichzelf *harmonisch af te stemmen* op hun metgezellen. Want —)

5. De mede-discipelen moeten door de Goeroe gestemd worden gelijk de snaren van een luit (vina), die elk verschillend zijn, en toch klanken voortbrengen in harmonie met allen. Gezamenlijk moeten zij een klavier vormen, dat in allen dele antwoordt op de lichtste aanraking (de aanraking van de Meester). Zo zal hun denkvermogen zich openen voor de harmonieën der Wijsheid, opdat die als kennis door elk afzonderlijk en door allen tezamen zal kunnen heengaan, uitkomsten teweegbrengend welke de aanvoerende goden (de heersende of beschermende schutsengelen) welgevallig en de Lanoe van nut zijn. Zo zal Wijsheid hun voor altijd op het hart gedrukt worden en zal de harmonie der wet nimmer worden verbroken.

6. Zij die de kennis wensen te verwerven die tot de *Siddhi's* (occulte vermogens) leidt, moeten al de ijdelheden des levens en van de wereld opgeven (hier volgt een opsomming der Siddhi's).

7. Niemand kan een Oepasaka blijven en — onderscheid voelen tussen zichzelf en zijn studiegenoten, bv. als „ik ben de wijsste", „ik ben heiliger en aan de leraar, of in mijn gemeenschap, welgevalliger dan mijn broeder", enz. Zijn gedachten moeten hoofdzakelijk op zijn eigen hart gevestigd zijn, en daaruit elke vijandige gedachte jegens welk levend wezen ook verdrijven. Het (dit hart) moet vervuld zijn met het gevoel van niet-afgescheiden-zijn van de overige wezens en van alles in de Natuur; anders kan geen welslagen volgen.

8. Een *Lanoe* (discipel) heeft alleen van buiten komende invloeden (magnetische uitstralingen van levende wezens) te duchten. Om die reden moet hij, terwijl hij in zijn *innerlijke aard* met allen één is, zijn uiterlijk lichaam zorgvuldig afgescheiden houden van elke vreemde invloed: niemand anders dan hijzelf mag uit zijn nap drinken of eten. Hij moet lichamelijke aanraking met zowel menselijke als dierlijke wezens vermijden (d.w.z., hij mag hen noch aanraken, noch door hen aangeraakt worden).

(Hij mag geen lievelingsdieren hebben, en het is zelfs verboden zekere bomen en planten aan te raken. Een leerling moet, om zo te zeggen, in zijn eigen atmosfeer leven, ten einde die voor occulte doeleinden te individualiseren).

9. Het denkvermogen moet ontoegankelijk blijven voor alles, behalve de universele waarheden in de natuur, opdat niet de „leer des Harten" slechts de „leer van het Oog" (d.w.z. lege, exoterische vormendienst) worde.

10. Geen dierlijk voedsel van welke aard ook, niets dat leven in zich heeft, mag door de leerling genuttigd worden. Geen wijn, geen geestrijke dranken, geen opium mag worden gebruikt; want deze zijn als de *Lhamayin* (boze geesten), die zich aan de onachtzame vasthechten: zij verslinden het begripsvermogen.

(Van wijn en geestrijke dranken wordt verondersteld, dat zij het slechte magnetisme bevatten en vasthouden van al diegenen, die bij de bereiding hebben meegewerkt; van het vlees van elk dier, dat het de psychische kenmerken van zijn soort behoudt).

[1] Men bedenke, dat *alle* „Chela's", zelfs leke-discipelen, Oepasaka worden genoemd totdat zij hun eerste inwijding hebben ontvangen; dan worden zij Lanoe-Oepasaka. Tot op die dag worden zelfs degenen die tot de Lamaserieën behoren en *afgezonderd* worden gehouden, als „leken" beschouwd.

11. Overpeinzing, onthouding, het in acht nemen van zedelijke plichten, vriendelijke gedachten, goede daden en zachte woorden, alsook goede gezindheid jegens allen en een

geheel vergeten van het Ik, zijn de probaatste middelen tot het verkrijgen van kennis en de voorbereiding voor het ontvangen van hogere wijsheid.

12. Slechts op grond van een strikt naleven der hierboven gegeven voorschriften, kan een Lanoe hopen tezijnertijd de Siddhi's der Arhats te verwerven, die groei welke hem allengs één doet worden met het universele AL.

Deze 12 uittreksels zijn genomen uit ongeveer 73 voorschriften; deze alle op te noemen, zou geen nut hebben, daar zij in Europa zonder betekenis zouden zijn. Maar zelfs deze weinige zijn voldoende, om de ontzaglijke moeilijkheden te laten zien, welke het pad bedekken van de aspirant „Oepasaka" die in westerse landen geboren en grootgebracht is [1].

Alle westerse en speciaal Engelse opvoeding is doordrongen van het beginsel van naijver en strijd; elke jongen wordt ertoe aangezet vlugger te leren, zijn makkers voorbij te streven en hen op alle mogelijke manieren te overtreffen. Wat ten onrechte „vriendschappelijke wedijver" wordt genoemd, wordt hardnekkig aangekweekt, en

[1] Zie „A strange story" v. Bulwer Lytton.

diezelfde geest wordt op elk gebied des levens aangewakkerd en versterkt.

Hoe kan een westerling, wie zulke denkbeelden van kindsbeen af door zijn opvoeding zijn ingeprent, er zich dan toe brengen dat hij zich tezamen met zijn medebestudeerders zal gevoelen „als de vingers aan één hand"? Die studiegenoten zijn ook niet door *hemzelf* uitgezocht of gekozen uit persoonlijke sympathie en waardering. Zij zijn gekozen door zijn leraar en wel op gans andere gronden; en hij die een bestudeerder zou willen zijn, moet *allereerst* sterk genoeg zijn om elk gevoel van afkeer en antipathie jegens anderen uit zijn hart te bannen. Hoevele westerlingen zouden bereid zijn, dit in ernst slechts te beproeven? En dan de bizonderheden inzake het dagelijks leven; het bevel om zelfs de hand van hen, die ons het naast en dierbaarst zijn, niet aan te raken. Hoe druist dit in tegen de westerse opvattingen van genegenheid en hartelijkheid! Hoe koud en hard lijkt het. Ook egoïstisch, zouden de mensen zeggen, om zich te onthouden anderen genoegen te doen ter wille van eigen ontwikkeling. Welnu, laten degenen die zo denken, de poging om in werkelijke ernst het pad te betreden, uitstellen tot een volgend leven.

Maar laten zij zich niet verheffen op hun eigen gewaande onzelfzuchtigheid. Want in werkelijkheid is het slechts de uiterlijke schijn, waardoor zij zich laten misleiden, de conventionele begrippen, gebaseerd op overdreven emotie en sentimenteel gedoe of zogenaamde beleefdheid, dingen van het onwerkelijke leven en geen geboden der Waarheid.
Maar hoe zullen de westerse bestudeerders, zelfs als men deze moeilijkheden — die als „uiterlijk" kunnen worden beschouwd, hoewel hun belangrijkheid er niet minder groot om is — ter zijde laat, zich „afstemmen" op die harmonie welke hier van hen geëist wordt? De persoonlijkheid is in Europa en Amerika zo sterk ontwikkeld, dat er zelfs geen school van kunstenaars bestaat, waarvan de leden elkaar niet haten en niet jaloers op elkaar zijn. „Beroeps"-nijd en haat zijn spreekwoordelijk geworden; ieder tracht zichzelf tot elke prijs te bevoordelen, en zelfs de zogenaamde wellevendheid is slechts een leeg masker, dat deze duivelen van haat en jaloezie verbergt.
In het Oosten wordt de geest van „onafgescheidenheid" van kindsheid af even gestadig ingeprent, als in het Westen de geest

van naijver. Daar worden persoonlijke eerzucht, persoonlijke gevoelens en verlangens niet zo aangemoedigd als hier, zodat zij minder domineren. Wanneer de bodem van nature goed is, wordt hij op de juiste wijze gecultiveerd, en het kind groeit op tot een mens in wie de gewoonte, het lager zelf aan het hoger zelf te onderwerpen, sterk en machtig is. In het Westen menen de mensen, dat eigen voorkeur en afkeer ten aanzien van mensen en dingen de uitgangspunten zijn voor hun handelingen, zelfs wanneer zij ze niet tot hun levenswet maken en of aan anderen trachten op te dringen.
Laten degenen die zich beklagen, dat zij in de Theosofische Vereniging weinig geleerd hebben, zich de woorden ter harte nemen, die in een artikel in *The Path* van Febr. jl. voorkomen: „De sleutel in elke graad is de *aspirant zelf*". Het is niet „de vreze des Heren" die „het begin van wijsheid" is, maar de kennis van het Zelf, welke is de Wijsheid Zelve.
Hoe groots en hoe waar blijkt dan voor de bestudeerder van het occultisme, die enige der voorgaande waarheden is gaan beseffen, het antwoord dat het orakel van Delphi gaf aan allen die occulte wijsheid

kwamen zoeken — de woorden die telkens weer met nadruk werden herhaald door de wijze Socrates —: MENS, KEN UZELF

II

OCCULTISME VERSUS DE OCCULTE KUNSTEN

„Dikwijls vernam ik, maar ik geloof eerst nu, dat 't mogelijk is door magische betovering de wetten der Natuur tot eigen baat te buigen".

MILTON

IN DE „CORRESPONDENTIE" van deze maand getuigen verscheidene brieven van de sterke indruk, welke ons vorige artikel „Praktisch Occultisme" op sommige gemoederen maakte. Zulke brieven voeren ons tot twee logische gevolgtrekkingen, welke zij zeer versterken:

a) er zijn meer ontwikkelde en nadenkende mensen die geloven in het bestaan van occultisme en magie (deze twee verschillen heel veel), dan de moderne materialist vermoedt; en —

b) de meesten die er in geloven (waaronder vele Theosofen), hebben geen duidelijke voorstelling van de aard van het Occultisme, en verwarren het met de Occulte Wetenschappen in het algemeen, de „zwarte kunst" incluis.

Hun voorstellingen, van de vermogens die het de mensen schenkt, en van de middelen die men moet aanwenden om ze te verkrijgen, zijn even verscheiden als fantas-

tisch. Sommigen verbeelden zich dat een meester in de kunst, om de weg te wijzen, alles is wat men van node heeft om een Zanoni te worden. Anderen (denken) dat men slechts het kanaal van Suez behoeft door te varen en naar India te gaan, om te ontluiken als een Roger Bacon of zelfs een Graaf de St Germain. Velen nemen Margrave [1] als hun ideaal, met zijn zich steeds hernieuwende jeugd, en bekommeren zich weinig om de ziel die er als prijs voor werd betaald. Niet weinigen, die de praktijken van de „heks van Endor" doodgewoon maar ten onrechte voor Occultisme houden — „roepen door de gapende Aardkloof uit Stygische duisternis de magere schimmen op tot de wegen des lichts", en verlangen dat men hen krachtens dit feit als volkomen ontwikkelde adepten beschouwe. Ook „Ceremoniële Magie", zoals die door Eliphas Levi spottend in regels werd vastgelegd, is weer een ander gewaand *alter ego* van de wijsbegeerte der Arhats van weleer. Kortom, de prisma's waardoor het Occultisme gezien wordt door degenen die niets afweten van zijn wijsbegeerte, zijn even veelkleurig en afwisselend als menselijke fantasie ze maar kan maken.

Zullen deze kandidaten voor Wijsheid en Macht erg verontwaardigd zijn, wanneer men hun de volle waarheid zegt? Het is niet alleen nuttig, maar het is nu zelfs *noodzakelijk* geworden, de meesten hunner uit de dwaling te helpen, en wel voor het te laat is. Deze waarheid kan in enkele woorden gezegd worden: Er zijn in het Westen onder de vurige honderden die zichzelf „occultisten" noemen, nog geen half dozijn die een ook maar bij benadering juist denkbeeld hebben van de aard der wetenschap welke zij trachten te veroveren. Op enkele uitzonderingen na bevinden zij zich allen op weg naar de toverij. Laten zij eerst enigszins de orde herstellen in de chaos die hun denkvermogen regeert, voor zij tegen deze bewering protesteren. Laten zij eerst leren, wat de ware verhouding is waarin de Occulte Wetenschappen staan ten opzichte van het Occultisme, en het onderscheid tussen deze twee; en als zij dan nog steeds menen gelijk te hebben, dan kunnen zij verbolgen zijn. Laten zij intussen goed verstaan, dat het Occultisme evenzeer van Magie en andere geheime wetenschappen verschilt, als de schitterende zon van een nachtpitje, als de onveranderlijke onsterfelijke Geest des Mensen

— de weerkaatsing van het absolute, oorzaakloze en onkenbare AL — verschilt van de sterfelijke klei, het menselijk lichaam.
In ons hoogbeschaafde Westen, waar de moderne talen gevormd zijn en woorden gesmeed in het zog van ideeën en gedachten — zoals met elke spraak geschiedde — werd er, hoe meer deze laatsten vermaterialiseerden in de koude atmosfeer van westerse zelfzucht en het onophoudelijk najagen van aardse goederen, steeds minder behoefte gevoeld aan het voortbrengen van nieuwe termen om datgene uit te drukken, wat men stilzwijgend beschouwde als volslagen „bijgeloof" dat had afgedaan. Zulke woorden konden slechts aan denkbeelden beantwoorden, die een beschaafd mens nauwelijks verondersteld werd in zijn denken toe te laten.
„Magie", een synoniem voor goochelarij; „toverij", gelijkstaand met grove onwetendheid; en „occultisme", het armzalig overblijfsel van de leer der getroubleerde middeleeuwse Vuur-philosofen, van de Jacob Boehme's en St Martin's; deze uitdrukkingen waren meer dan ruimschoots voldoende, naar men meende, om het gehele terrein der „goochelkunstjes" te beslaan. Het zijn minachtende uitdrukkingen, die

meestal alleen gebruikt worden om de droesem en laatste resten dier donkere eeuwen en de daaraan voorafgaande tijdperken van heidendom aan te duiden. Daarom hebben wij in de Engelse (Hollandse) taal geen termen om het onderscheid en de schakeringen aan te geven, tussen zulke abnormale vermogens en de wetenschappen die tot het verwerven daarvan voeren; terwijl zo'n bepaling met grote nauwkeurigheid in de oosterse talen kan worden gemaakt, bovenal in het Sanskriet. Welke betekenis roepen de woorden „wonder" en „betovering" bij hen, die ze horen of uitspreken, voor de geest (woorden die tenslotte hetzelfde betekenen, daar zij beide het denkbeeld weergeven dat wonderbaarlijke dingen bewerkstelligd worden door *de wetten der natuur*(!!) *te overtreden*, altijd volgens de verklaring der erkende autoriteiten)? Een Christen zal — ondanks „het overtreden der natuurwetten — "terwijl hij vast gelooft in de *wonderen*, omdat die naar men zegt door God zijn teweeg gebracht door tussenkomst van Mozes, de betoveringen welke door Pharao's magiërs zijn verricht òf als verachtelijk afwijzen òf ze de duivel toeschrijven. Het is laatstgenoemde, die door onze vrome tegenstanders met het Occul-

tisme in verband gebracht wordt, terwijl hun onvrome vijanden, de ongelovigen, lachen om Mozes, Magiërs en Occultisten en zich erg zouden schamen om ook maar één enkele ernstige gedachte aan zulke „bijgelovigheden" te spenderen. Dit komt, omdat er geen term bestaat die het onderscheid toont; omdat er geen woorden zijn om licht- en schaduwzijden weer te geven, en een grenslijn te trekken tussen het verhevene en ware enerzijds en het absurde en belachelijke anderzijds. Dit laatste zijn de theologische uitleggingen, welke het „overtreden der natuurwetten" door de mens, God of de duivel leren; het eerste — de *wetenschappelijke* „wonderen" en betoveringen van Mozes en de Magiërs — zijn *in overeenstemming met de wetten der natuur*, daar zij de kennis bezaten van alle Wijsheid der Heiligdommen, welke de „Koninklijke Genootschappen" (Royal Societies) waren in die dagen — en daar zij volledig onderricht waren in het ware OCCULTISME. Dit laatste woord is zeker misleidend, waar het als vertaling moet dienen van het samengestelde woord *Goepta-Vidya*, „Geheime Kennis". Maar kennis van wat? Enige Sanskriet-termen kunnen ons wellicht helpen.

Er worden vier namen (behalve nog vele andere) zelfs in de exoterische Poerana's gegeven voor de verschillende soorten esoterische kennis of wetenschappen. Deze zijn: (1) *Yajna-Vidya* [1], de kennis der occulte krachten in de natuur, opgewekt door het verrichten van zekere godsdienstige plechtigheden en riten. (2) *Maha-Vidya*, de „grote kennis", de magie der Kabalisten en in de cultus der Tantrika's, dikwijls

[1] „De *Yajna*, zo zeggen de Brahmanen, bestaat van alle eeuwigheid, want zij kwam voort uit het Opperste Ene .... waarin zij sluimerend lag van „*geen* begin" af. Zij is de sleutel tot de *Traividya*, de driewerf heilige wetenschap, vervat in de Rig-verzen welke de Yaga's of offermysteriën uiteen zetten. De „Yajna" bestaat als een onzichtbaar iets ten allen tijde; zij is als de latente kracht van electriciteit in een electriseermachine, welke slechts het gebruik van een geschikt handvat vereist om opgewekt te worden. Men veronderstelt, dat zij zich uitstrekt van het *Ahavaniya* of offervuur tot aan de hemelen, een brug of ladder vormend door middel waarvan de offeraar in gemeenschap kan treden met de wereld van goden en geesten, en waarlangs hij zelfs bij zijn leven kan opstijgen naar hun verblijven". — Martin Haug's *Aitareya Brahmana*.
„Deze *Yajna* is voorts een der vormen van Akasha; en het mystieke woord dat haar in aanzijn roept en dat door de ingewijde priester mentaal uitgesproken wordt, is het *Verloren Woord*, dat zijn aandrijving ontvangt door de Kracht van de WIL". — „Isis Ontsluierd", dl 1, Inl. Zie *Aitareya Brahmana*, Haug.

toverij van de ergste soort. (3) *Goehya-Vidya*, kennis omtrent de mystieke krachten die in Geluid (Ether) schuilen, vandaar dus in de Mantra's (gezongen gebeden of aanroepingen), afhankelijk van het rhythme en de melodie welke men aanwendt; met andere woorden, een magische verrichting gebaseerd op kennis van de Krachten der Natuur en hun onderlinge verband. En (4) ATMA-VIDYA, een term die door de Oriëntalisten eenvoudig is vertaald als „Kennis van de Ziel", *ware Wijsheid*, maar die veel meer inhoudt[1]).

Deze laatste is de enige soort van Occultisme, waarnaar elke Theosoof, die „Licht op het Pad" bewondert en die wijs en onzelfzuchtig wenst te wezen, behoort te streven. Al het andere is een of andere tak der „Occulte Wetenschappen", dat wil zeggen, kunsten gebaseerd op de kennis van de uiterste essentie aller dingen in de rijken der Natuur — zoals mineralen, planten en dieren — dus van dingen die tot het rijk der *stoffelijke* natuur behoren, al moge die essentie onzichtbaar zijn en tot nog toe aan

[1] *Vidya* betekent niet alleen weten, maar òòk ZIEN, d.i. rechtstreekse kennis opdoen door onmiddellijk in- of door-zicht (door de intuitie)- Vert.

de greep der wetenschap zijn ontkomen. Alchemie, astrologie, occulte physiologie, chiromancie, bestaan in de Natuur, en de *exacte* wetenschappen — misschien zo genoemd omdat zij in deze eeuw van paradoxale philosofieën gebleken zijn het tegendeel van exact te wezen — hebben reeds een aardig aantal van bovengenoemde *kunsten* ontdekt. Maar de helderziendheid, die in India wordt gesymboliseerd als het „Oog van Shiva" en in Japan het „Oneindig Gezicht" wordt genoemd, is *geen* hypnotisme, het bastaardkind van mesmerisme, en kan door zulke kunsten niet worden verkregen.

Al de andere kan men meester worden en daardoor resultaten boeken, hetzij goede, kwade of onbetekenende; maar *Atma-Vidya* hecht daaraan weinig waarde. Zij sluit ze alle in en zal ze zelfs nu en dan gebruiken, maar eerst na ze van hun droesem te hebben gezuiverd en slechts voor weldadige doeleinden, zorg dragend het motief van elk spoor van zelfzucht te ontdoen. Laten wij dit uitleggen: Elke man of vrouw kan zich aan de studie begeven van een der boven afzonderlijk genoemde „Occulte Kunsten" of van alle tezamen, zonder noemenswaardige voorafgaande voorbereiding,

en zelfs zonder een al te strenge levenswijze aan te nemen. Zelfs kan een verheven zedelijke standaard daarbij wel gemist worden. In het laatste geval zou de bestudeerder natuurlijk, tien tegen één, zich ontpoppen tot een zeer behoorlijk soort van tovenaar en hals over kop in de zwarte magie terecht komen. Maar wat doet dat er toe? De *Voodoos* en *Doegpa's* eten, drinken en maken zich vrolijk over de honderden die het slachtoffer werden van hun helse praktijken. En hetzelfde doen de beminnelijke heren vivisectoren en de *gediplomeerde* „hypnotiseurs" der Medische Faculteit; het enige verschil tussen de beide klassen is, dat de Voodoos en Doegpa's *bewuste* tovenaars zijn en de Charcot-Richet troep *onbewuste*. Daar beiden de vruchten moeten oogsten van hun moeiten en successen in de zwarte kunst, behoren de westerse beoefenaars niet de straf te ondergaan en de reputatie te genieten zonder de voordelen en vreugden welke zij erdoor kunnen winnen. Want wij zeggen nogmaals: *hypnotisme* en *vivisectie*, zoals die door dergelijke Scholen worden beoefend, zijn niet anders dan *toverij*, *minus* enige kennis in welker bezit de Voodoos en Doegpa's zich verheugen, maar welke geen Charcot of Richet

zich kan verschaffen, al brengt hij vijftig jaar door met hard studeren en proeven nemen. Laat hen, die dat wensen, dan maar knoeien in de magie, hetzij zij er de aard van begrijpen of niet, maar laat hij die de voorschriften, die de bestudeerders worden opgelegd, te moeilijk vindt en daarom Atma-Vidya of Occultisme terzijde legt — zich zonder dat tevreden stellen. Laten zij maar in ieder geval magiërs worden, zelfs al moeten zij gedurende de volgende tien incarnaties Voodoos en Doegpa's worden. Maar waarschijnlijk zal de belangstelling onzer lezers meer uitgaan naar diegenen, die onweerstaanbaar tot het „Occulte" worden aangetrokken, zonder de ware aard van hetgeen zij nastreven te beseffen, noch ook bestand te zijn tegen hartstochten en nog veel minder zonder waarlijk onzelfzuchtig te zijn geworden.

Wat gebeurt er met deze ongelukkigen, zal men ons vragen, die zo in tweeën worden gescheurd door tegenstrijdige krachten? Het is immers reeds te vaak gezegd dan dat het herhaald behoeft te worden, en het feit zelf is voor ieder die oplet duidelijk, dat er voor de mens, in wiens hart het verlangen naar Occultisme werkelijk is ontwaakt, geen hoop meer is op Vrede, geen plek in heel

de wereld om hem rust en troost te schenken. Door een steeds knagende onrust, die hij niet kan verdrijven, wordt hij naar de woeste en onherbergzame plaatsen des levens gejaagd. Zijn hart is te zeer vol van hartstocht en zelfzuchtige wensen, dan dat de Gouden Poort hem zou mogen doorlaten; in het gewone leven kan hij geen rust of vrede vinden. Moet hij dan onvermijdelijk tot toverij en zwarte magie vervallen, en gedurende vele incarnaties een vreselijk Karma opstapelen? Is er geen andere weg voor hem?

Ja, inderdaad, antwoorden wij. Laat hij naar niets hogers streven, dan waartoe hij zich opgewassen voelt. Laat hij geen last op zich nemen, waarvan het dragen hem te zwaar zal vallen. Laat hij, zonder ooit een „Mahatma", een Boeddha of een groot Heilige te worden, de wijsbegeerte en „Wetenschap der Ziel" bestuderen; dan kan hij een van de bescheiden weldoeners der mensheid worden, zonder enige „bovenmenselijke" vermogens. *Siddhi's* (of de vermogens van de Arhat) zijn slechts voor diegenen, die in staat zijn „het leven te leiden", zich te onderwerpen aan de verschrikkelijke offers die voor zulk een training vereist zijn, en daaraan *letterlijk* te voldoen. Laten

zij dadelijk weten en altijd goed onthouden, dat het *ware Occultisme of Theosofie* bestaat in de „Grote Verzaking van het Zelf", onvoorwaardelijk en volstrekt, in gedachten zowel als in daden. Het is ALTRUÏSME, en het werpt hem, die het in praktijk brengt, volslagen buiten de gelederen der levenden, waartoe hij niet meer gerekend kan worden. „Niet voor zichzelf, maar voor de wereld leeft hij", zodra hij zich aan het werk verpand heeft. Gedurende de eerste proefjaren wordt veel vergeven. Maar niet zodra is hij „aangenomen", of zijn persoonlijkheid moet verdwijnen, en hij moet een *louter weldoende kracht in de Natuur* worden. Daarna zijn er voor hem twee polen, twee paden, en halfweg is geen rustplaats. Hij moet òf moeizaam en stap voor stap, vaak *zonder een onderbreking in Devachan*, de gouden ladder bestijgen naar het Mahatmaschap (de toestand van een *Arhat* of *Bodhisattva*), òf — hij zal zich bij de eerste misstap langs de ladder laten afglijden, en in *Doegpaschap* verwikkeld raken ....

Dit alles is òf onbekend òf er wordt geen acht op geslagen. Waarlijk, indien men in staat is de stille ontwikkeling te volgen van de voorafgaande aspiraties der kandidaten, dan ontdekt men dikwijls wat voor wonder-

lijke denkbeelden zich ongemerkt van hun denkvermogen meester maken. Er zijn er, wier redeneervermogen door vreemde invloeden zo verwrongen is geraakt, dat zij zich voorstellen dat de dierlijke hartstochten zo kunnen worden gesublimeerd en opgeheven, dat hun felheid, kracht en vuur om zo te zeggen naar binnen gekeerd kan worden; dat men ze in zijn borst bijeen kan zamelen en op kan sluiten, totdat hun energie niet uitgegeven maar opwaarts gekeerd wordt tot hogere en heiliger doeleinden: namelijk *totdat hun opgegaarde en ongebruikte kracht de bezitter daarvan in staat stelt, het ware Heiligdom van de Ziel binnen te treden* en daar te staan in de tegenwoordigheid van de *Meester* — het HOGER ZELF. Tot dit doel willen zij niet met hun hartstochten worstelen, noch die uitroeien. Eenvoudig, door een sterke wilsinspanning, willen zij de onstuimige vlammen onderdrukken en ze binnen zichzelf in bedwang houden, terwijl zij het vuur laten smeulen onder een dunne laag as. Zij onderwerpen zich blijmoedig aan de foltering van de Spartaanse knaap, die liever zijn ingewanden liet verscheuren door de vos, dan het dier weg te werpen. O arme, blinde fantasten!

Men kan evengoed hopen, dat een troep dronken schoorsteenvegers, indien zij verhit en vuil van hun werk zouden worden opgesloten in een met zuiver wit linnen bekleed heiligdom, meesters zouden worden in en van dit heilig toevluchtsoord en er tenslotte even vlekkeloos als dit oord uit tevoorschijn zouden treden, in plaats van het te bezoedelen en het door hun verblijf in een hoop vuile lompen te veranderen. Waarom ons niet te verbeelden dat een dozijn stinkdieren, opgesloten in de reine atmosfeer van een *Dgon-pa* (een klooster), daaruit te voorschijn kan komen doortrokken van alle geurige wierook die er wordt gebrand ....? Vreemde afdwaling van het menselijk vernuft. Kan het zo wezen? Laten wij het beredeneren.

De „Meester" in het heiligdom van onze ziel, is het „Hoger Zelf" — de goddelijke geest wiens bewustzijn (in elk geval gedurende het sterfelijk leven van de mens, in wie hij een gevangene is) gebaseerd is op en uitsluitend afgeleid is van het Denkvermogen, dat wij overeenkwamen de *menselijke ziel* te noemen (terwijl de „geestelijke ziel" het voertuig van de Geest is). Eerstgenoemde (de *persoonlijke* of menselijke ziel) is op haar beurt een samengesteldheid,

in haar hoogste vorm, van geestelijke aspiraties, wilsuitingen en goddelijke liefde; en in haar lager aanzicht van dierlijke begeerten en aardse hartstochten, die daaraan zijn meegedeeld door de verbindingen met haar voertuig, de zetel van al deze. Zo staat zij als een schakel en als middenstof tussen 's mensen dierlijke aard, die zijn hogere rede tracht te onderwerpen, en zijn goddelijke geestelijke aard, waarnaar zij overhelt telkens wanneer die de overhand heeft in de strijd met het *innerlijke dier*. Dit laatste is de instinctieve „dierlijke ziel" en het broeinest van die hartstochten welke, zoals juist werd aangetoond, door sommige onvoorzichtige enthousiasten gesust en in hun boezem worden opgesloten in plaats van uitgeroeid. Hopen zij dan nog, daardoor de modderige stroom van de dierlijke zinkput in de kristallijne wateren des levens te kunnen doen verkeren? En waar, op welk neutraal gebied, kunnen deze hartstochten zo gevangen gezet worden, dat zij de mens niet meer beroeren? De felle passies van liefde en lust laaien nog steeds, en men staat ze toe nog in het oord van hun ontstaan te verblijven — *in diezelfde dierlijke ziel*; want zowel de hogere als de lagere gedeelten van de „menselijke ziel" of van zijn

Denkvermogen verwerpen zulke medebewoners, hoewel het niet te vermijden is dat zij er als naburen door worden besmet. Het „Hoger Zelf" of de Geest is evenmin in staat zulke gevoelens op te nemen als water in staat is zich te vermengen met olie of onzuivere vloeibare talk.
Het is dus alleen het denkvermogen — de enige schakel en middelaar tussen de aardse mens en het Hoger Zelf — dat er onder lijdt, en dat voortdurend in gevaar verkeert door de hartstochten, die elk ogenblik weer kunnen ontwaken, te worden meegesleurd, en om te komen in de afgrond der materie. En hoe kan het zich ooit afstemmen op de goddelijke harmonie van het hoogste Beginsel, wanneer die harmonie wordt teniet gedaan door de aanwezigheid alleen al van zulke dierlijke hartstochten binnen het Heiligdom? Hoe kan harmonie zegevieren en blijven heersen, wanneer de ziel bezoedeld is en zich door de roerige hartstochten en de aardse begeerten der lichamelijke zinnen, of zelfs van de „astrale mens", laat afleiden?
Want dit „astrale" — het schaduwachtige „dubbel" (zowel in het dier als in de mens) is niet de metgezel van het *goddelijke Ego*, maar van het *aardse lichaam*. Het is de

schakel tussen het persoonlijke Zelf, het lagere bewustzijn van *Manas* en het Lichaam, en het is het voertuig van *voorbijgaand, niet van onsterflijk leven.* Slaafs en werktuigelijk volgt het, als een door de mens geworpen schaduw, diens bewegingen en impulsen, en neigt daardoor tot de Stof, zonder ooit op te stijgen tot de Geest. Het is slechts wanneer de macht der hartstochten geheel en al dood is, wanneer zij verbrijzeld en vernietigd zijn in de retort van een onbuigzame wil, wanneer niet alleen alle lusten en verlangens van het vlees gedood zijn, maar ook de erkenning van het persoonlijke Zelf is uitgeroeid en het „astrale" bijgevolg tot nul is teruggebracht, dat de Eenwording met het „Hoger Zelf" kan plaats hebben.

Wanneer het „astrale" slechts de overwonnen mens weerkaatst, de nog wel levende maar niet meer verlangende zelfzuchtige persoonlijkheid, eerst dan kan de schitterende *Augoïde,* het goddelijk Zelf, bewust in harmonie trillen met de beide polen van het menselijk Zijn — de gelouterde stoffelijke mens en de eeuwig reine geestelijke ziel — en staan in de tegenwoordigheid van het MEESTER ZELF, de Christos van de mystieke Gnosticus; versmolten en op-

gegaan in, één met HET voor altijd [1]. Hoe kan men het dan voor mogelijk houden, dat een mens de „nauwe poort" van het Occultisme kan binnengaan, wanneer zijn gedachten elke dag en elk uur vervuld zijn van wereldse dingen, begeerten naar bezittingen en macht, met wellust, eerzucht en plichten die, hoe achtenswaardig ook, toch nog van de aarde zijn en aards? Zelfs de liefde voor vrouw en gezin — de zuiverste alsook de meest onzelfzuchtige der menselijke genegenheden — is een belemmering voor *werkelijk* occultisme. Want hetzij wij bijvoorbeeld de heilige liefde van een moeder voor haar kind of die van een man voor zijn vrouw nemen, zelfs in deze gevoelens is, wanneer zij tot op de bodem worden geanalyseerd en grondig gezift, toch nog *zelfzucht* in het eerste en een *égoïsme à deux* in het tweede geval aanwezig. Welke moeder zou niet, zonder ook maar

[1] Degenen die geneigd zijn drie Ego's in de mens te zien, zullen niet in staat blijken de metaphysische betekenis hiervan te vatten. De mens is een drieëenheid, samengesteld uit Lichaam, Ziel en Geest; maar niettemin is de *mens* toch *één,* en zeer zeker niet zijn lichaam. Het laatstgenoemde is 's mensen eigendom, zijn vergankelijk omhulsel. De drie „Ego's" zijn de Mens in zijn drie aanzichten op de astrale, de intellectuele of psychische, en de geestelijke gebieden, of in die toestanden.

een moment te aarzelen, honderden en duizenden levens offeren voor dat van het kind haars harten? En welke minnaar of ware echtgenoot zou niet het geluk van elke andere man of vrouw om hem heen in scherven doen vallen, ten einde het verlangen van haar die hij liefheeft te bevredigen? Dit is slechts heel natuurlijk, zal men ons zeggen. Zeer zeker is dat het geval, gezien in het licht van de code der menselijke genegenheden; maar minder in dat der goddelijke universele liefde. Immers, hoe zal het de overige mensheid in onze ziel vergaan, zolang ons hart vol gedachten is voor een klein groepje *zelven*, die ons het naast aan het hart liggen? Hoe groot zal het percentage liefde en zorg zijn dat overblijft, om aan de „grote wees" te schenken? En hoe zal de „stille kleine stem" zich verstaanbaar maken in een ziel, die geheel in beslag genomen is door haar eigen bevoorrechte pachters? Hoeveel ruimte blijft er over voor de noden der Mensheid *en bloc*, om indruk op ons te maken of zelfs maar een snel antwoord te ontvangen? Toch heeft hij, die de wijsheid van het universele denkvermogen te baat zou willen nemen, deze te bereiken via *de gehele Mensheid*; zonder onderscheid van ras, huidskleur,

godsdienst of sociale positie. Het is *altruïsme*, niet *egoïsme* — zelfs in zijn meest wettige en edelaardige opvatting— die de eenling ertoe kan leiden zijn kleine Zelf te doen verzinken in de Universele Zelven. Het is aan *deze* noden en aan dit werk, dat de ware discipel van het ware Occultisme zich moet wijden, als hij *theo*-sophie, goddelijke wijsheid en kennis, zou willen opdoen.

De aspirant heeft een volstrekte keuze te doen, tussen het leven van de wereld en het leven van de occultist. Het is nutteloos en vergeefs, te trachten de beide te doen samengaan; want niemand kan twee heren dienen en beiden tevreden stellen. Niemand kan zijn lichaam dienen en de hogere ziel, of tegelijk aan zijn gezinsplicht voldoen en aan zijn universele plicht, zonder hetzij het ene hetzij het andere uit zijn rechten te ontzetten; want hij zal of zijn oor lenen aan de „stille kleine stem" en er niet in slagen het geroep van zijn kleine kinderen te horen, of hij zal slechts luisteren naar de behoeften van laatstgenoemden maar doof blijven voor de stem van de Mensheid. Het zou een onophoudelijke en dol makende strijd zijn voor vrijwel iedere getrouwde man, die zich op *waar* praktisch Occultisme zou willen toeleggen in plaats van op de *theoreti-*

sche wijsbegeerte ervan. Hij zou immers steeds in aarzeling zijn tussen de stem der onpersoonlijke goddelijke liefde voor de Mensheid, en die van de persoonlijke aardse liefde. En dit zou hem alleen daarheen voeren, in het een of in het ander te kort te schieten, of misschien in beide verplichtingen. Nog erger dan dit. Want ieder, *wie ook, die zich, na zijn verpanding aan het OCCULTISME, overgeeft aan de bevrediging van een aardse liefde of lust,* moet vrijwel onmiddellijk een gevolg ondergaan — namelijk van onweerstaanbaar omlaag gesleurd te worden van de onpersoonlijke goddelijke toestand in lagere gebieden der materie. Zinnelijke zelfbevrediging, zelfs maar in gedachten, brengt een onmiddellijk verlies met zich van de geestelijke waarnemingsvermogens; niet langer kan de stem van de Meester worden onderscheiden van die onzer hartstochten, *of zelfs van een Doegpa*; het goede van het kwade; gezonde moraal van louter spitsvondigheid. De vruchten der Dode Zee nemen de heerlijkste mystieke verschijningsvormen aan, om slechts tot as te worden in de mond, en tot bitterheid in het hart; en het resultaat is: „Diepten die steeds dieper worden, duisternis steeds duisterder;

dwaasheid voor wijsheid; schuld voor onschuld;
kwelling in plaats van verrukking, en wanhoop in plaats van hoop".
Wanneer zij zich eenmaal hebben vergist en daarop zijn doorgegaan, deinzen de meeste mensen ervoor terug hun dwaling te erkennen en zinken zo al dieper en dieper in het slijk. En hoewel het hoofdzakelijk het motief is, dat bepaalt of er *witte* of *zwarte* magie wordt beoefend, toch kunnen de gevolgen zelfs van onwillekeurige, onbewuste toverij niet nalaten slecht Karma voort te brengen. Er is reeds genoeg gezegd om te doen inzien, dat *toverij de uitoefening is van elk soort kwade invloed op andere personen, die ten gevolge daarvan lijden of weer andere personen doen lijden.* Karma is een zware steen die neerploft in de kalme wateren des levens; en deze moet steeds wijder wordende kringen doen ontstaan, die hun rimpeling verder en verder, bijna *ad infinitum* voortzetten. Wanneer zulke oorzaken eenmaal in werking zijn getreden, moeten zij gevolgen teweeg brengen en daarvan getuigen de gerechte wetten van Vergelding. Veel hiervan kan worden vermeden, indien de mensen zich maar willen onthouden van het zich hals over kop in praktijken storten

waarvan zij noch de aard, noch het gewicht beseffen. Van niemand wordt verwacht, dat hij een last zal dragen die zijn kracht en vermogens teboven gaat. Er bestaan „geboren magiërs", mystici en occultisten van geboorte en krachtens een rechtstreekse erfenis uit een reeks incarnaties en aeonen van lijden en mislukking. Deze zijn om zo te zeggen „passion-proof", bestand tegen elke hartstocht. Geen vuren van aardse oorsprong kunnen een enkele hunner zinnen of welke begeerte ook doen ontvlammen; geen menselijke stem kan antwoord vinden in hun ziel, behalve de grote kreet der Mensheid. Alleen dezen kunnen zeker zijn te slagen. Maar in heel de wijde omtrek ontmoet men hen slechts zelden; en zij gaan door de nauwe poorten van het Occultisme heen, omdat zij geen persoonlijke bagage van menselijke voorbijgaande sentimenten met zich meedragen. Zij hebben zich bevrijd van het gevoel der lagere persoonlijkheid, daardoor het „astrale" dier verlamd, en de gouden maar smalle poort is wijd voor hen geopend. Niet aldus voor hen, die nog gedurende verscheidene incarnaties de last der zonden uit vorige levens, en zelfs van hun tegenwoordige bestaan, te torsen hebben. Tenzij zij met grote

voorzichtigheid voorwaarts gaan, kan de gouden poort der Wijsheid voor dezulken verkeren in de wijde poort en brede weg „die ten verderve leidt", en daarom „zijn er velen die daardoor ingaan". Dit is de poort der occulte Kunsten, beoefend uit zelfzuchtige beweegredenen en zonder de beteugelende en heilzame invloed van Atma-Vidya. Wij leven in het Kali Yoega en de noodlottige invloed ervan is duizendmaal sterker in het Westen dan in het Oosten; vandaar dat de Machten van de Eeuw der Duisternis in deze cyclische worsteling zo gemakkelijk slachtoffers maken, en vandaar de vele begoochelingen waaraan de wereld ten prooi is. Een ervan is het betrekkelijke gemak waarmede men zich verbeeldt, de „Poort" te kunnen bereiken, en de drempel van het Occultisme te overschrijden zonder zich bizonder grote offers te getroosten. Het is de droom der meeste Theosofen, ingegeven door verlangen naar macht en door persoonlijke zelfzucht; maar juist zulke gevoelens kunnen hen nimmer tot het begeerde doel leiden. Zoals immers zo juist gezegd is, door een van degenen die zich naar men gelooft voor de Mensheid geofferd heeft — „nauw is de poort en smal de weg die ten eeuwigen leven

leidt", en derhalve zijn er „weinigen die hem vinden". Zo smal (is hij) inderdaad, dat de westerse kandidaten reeds bij het noemen alleen van sommige der voorbereidende moeilijkheden zich verschrikt afwenden en huiverend terugtreden.
Laten zij hier stilstaan en in hun grote zwakheid niet nog meer ondernemen.
Want wee hen, wanneer zij door hun begeerte naar het Occulte, de nauwe poort de rug toekeren en zich ook maar één stap laten meesleuren in de richting der brede en aanlokkelijker poorten van dat gouden geheimenis, dat glinstert in het licht van begoocheling! Het kan slechts leiden tot Doegpaschap, en zeer zeker zullen zij spoedig ontdekken, dat zij beland zijn op die *Via Fatale* van het *Inferno* [1], boven welker poort Dante de woorden las:

„Per me si va nella città dolente,
per me si va nell' eterno dolore,
per me si va tra la perduta gente" .... [2]

[1] Op de noodlottige weg ter helle.
[2] „Door mij gaat men naar de stad van het leed,
door mij gaat men naar de eeuwige smart,
door mij gaat men naar het volk der verlorenen".

THEOSOFISCHE
BIBLIOTHEEK
Tolstraat 154 Amsterdam

2 1 JAN. 2012

H. P. BLAVATSKY

Practisch Occultisme

Twee verhandelingen

UITGEVERIJ DER
THEOSOFISCHE VERENIGING
AMSTERDAM